

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PNK.I.4130.9.2020

Kielce, dnia 29-01-2020

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr XVII/156/2019 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania - w części obejmującej § 1 ust. 5 uchwały oraz § 7 uchwały w zakresie słów „z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 roku”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 grudnia 2019 roku Rada Miejska w Pińczowie podjęła uchwałę Nr XVII/156/2019 w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. W toku kontroli zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, że w części obejmującej § 1 ust. 5 oraz § 7 w zakresie słów „z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 roku” uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Przedmiotowa uchwała została podjęta w oparciu o przepis art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. jedn. Dz. U. 2019, poz. 1507 ze zm.), zgodnie z którym rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W § 1 ust. 5 uchwały Rada Miejska wskazała, że pracownik socjalny przeprowadzający wywiad może domagać się od osób zobowiązanych do alimentacji w stosunku do osoby korzystającej z pomocy złożenia oświadczenia o dochodach oraz deklaracji pomocy finansowej na jej rzecz. Powyższe stanowi nieuprawnioną modyfikację przepisu art. 107 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym pracownik socjalny przeprowadzający rodzinny wywiad środowiskowy może domagać się od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc złożenia oświadczenia o dochodach i stanie majątkowym. Odmowa złożenia oświadczenia jest podstawą wydania decyzji o odmowie przyznania świadczenia. Ponadto, w ocenie organu nadzoru, nałożenie na osoby zobowiązane do alimentacji w stosunku do osoby korzystającej z pomocy obowiązku złożenia oświadczenia o dochodach oraz deklaracji pomocy finansowej na jej rzecz nie mieści się w zakresie przyznanej radzie gminy kompetencji do określenia szczegółowych warunków przyznawania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Zawarcie w uchwale postanowień wykraczających poza zakres przyznanej organowi delegacji ustawowej stanowi zaś istotne naruszenia prawa skutkujące koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały odpowiednio w całości lub w części.

W § 7 analizowanej uchwały Rada Miejska wskazała z kolei, że uchwała ta podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 roku. Stosownie do treści art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t. jedn. Dz. U. 2019, poz. 1461) akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Zgodnie zaś z art. 5 ww. ustawy przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Jak jednak podkreślił Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 26 lutego 2015 roku, II FSK 155/13, Legalis, odstępienie od zasady niedziałania prawa wstecz dopuszczalne jest jedynie wyjątkowo i tylko z usprawiedliwionych względów, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji. Wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie tylko przyznania praw. Z całą stanowczością natomiast należy wykluczyć możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków.

Na mocy § 2 ust. 5 analizowanej uchwały Rada Miejska określiła cenę jednej godziny usług opiekuńczych na kwotę 24,98 zł. W § 2 ust. 5 poprzednio obowiązującej uchwały Rady Miejskiej w Pińczowie Nr III/16/2018 z dnia 5 grudnia 2018 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania cena ta została określona na kwotę 19,80 zł. Z powyższego wynika, że w wyniku podjęcia analizowanej uchwały doszło do podwyższenia ceny za jedną godzinę usług opiekuńczych, co w sposób bezpośredni przekłada się na obowiązek uiszczenia przez osoby korzystające z ww. usług wyższej opłaty za te usługi. Mając zatem na względzie, że uchwała Nr XVII/156/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku kształtuje sferę praw i obowiązków adresatów zawartych tam norm w sposób mniej korzystny niż poprzednio obowiązująca uchwała, nadanie tej uchwale wstecznej mocy obowiązującej należy uznać za naruszające konstytucyjną zasadę niedziałania prawa wstecz. Jednocześnie, w ocenie organu nadzoru, w rozpatrywanym przypadku nie zachodzi konieczność realizacji wartości konstytucyjnej, ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji. Z tego względu postanowienie § 7 uchwały w zakresie, w jakim wskazuje ono, że uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 roku, należało uznać za istotnie naruszające art. 5 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały w części określonej w sentencji jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1376786.3382011.3904534
Nazwa dokumentu	Rozstrzygnięcie nadzorcze dot. uchwały Nr XVII_156_2019 RM w Pińczowie z 30.12.2019r..pdf
Tytuł dokumentu	Rozstrzygnięcie nadzorcze dot. uchwały Nr XVII_156_2019 RM w Pińczowie z 30.12.2019r.
Sygnatura dokumentu	PNK.I.4130.9.2020
Data dokumentu	29.01.2020
Skrót dokumentu	AF144E2C85F85F7470549A90C59823D4B8CBCD23
Wersja dokumentu	1.4
Data podpisu	29.01.2020 15:48:19
Podpisane przez	Zbigniew Adam Koniusz Wojewoda Świętokrzyski

EZD 3.94.1.1.27553

Data wydruku: 30.01.2020

Autor wydruku: Sekretariat WPNiK (Inspektor - Justyna Janik)